

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A budapesti közvágóhid és a lóhusüzem*

Forrás:

Népszava

Bn

(Hely)

1924. G. 21.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

64. 97

Hely

Idő

"1924"

Személy

Helyszám

A budapesti közvágóhid és a lóhusüzem.

— Látogatás a hústelepeken. —

A Ferencváros külső részén fekszik a budapesti közvágóhid, ahol a főváros fogyasztónépe számára vágják a marhát, borjút és a kisebb vágóállatokat. A vágóhid külső képe igen csinos, előtte szép park zöldel, színes virágokkal, a főkapu fölött kétoldalt értékes kőszobor áll. A közvágóhidat 1872-ben építették, de a szükséghez képest azóta több épületrészt is emeltek hozzá. A vágóhidnak egyik legfontosabb része a hatalmas hűtőház. Ennek berendezése azonban már nem modern, mert az 50 év előtti felszerelés nyomát még ma is megtaláljuk benne. A közvágóhidat tisztaság, rend és fegyelem jellemzi. A vágóhid mellett terül el az Állatvásárpénztár hatalmas, nagy istállói-val. Végignéztük a vágóállatok kirakását a vasúti kocsikból. Láttuk a hajtók életveszedelmes munkáját, aminek ellenében az Állatvásárpénztár igazi éhbérekért fizet. A munkások tele vannak panasszal. Amíg a vállalat milliárdokat keres, ők nyomorognak és ha ki-nyitják a szájukat, akkor kidobják őket. Megkérdeztük tőlük, hogy szervezték-e? A felelet így hangzott:

— Vagyunk is, meg nem is. Az igazgatóság bennünket a keresztény-szocialisokhoz kényszerített és így megérthető, hogy miért kell nyomorognunk...

Megnéztük a vágásokat is, ezt a munkát gyöngye-idegzetű ember meg se nézze. A munka maga igen nehéz és egészségtromboló.

A levágott állatok húsát a hűtőbe kell átvinni és ezt a vágásban fölhevült munkásoknak kell elvezetniük, ami sok esetben súlyos megbetegedéseket, különösen tüdőbajt okoz.

Beszélgetésbe elegyedtünk néhány husipari munkással, akik ugyancsak arról panaszkodnak, hogy nem tudnak megélni. A kivétel követhetően a vágás minimumra csökkent és mi — ugye — 200-nál is többen vagyunk, akik itt kím dolgozunk. Az átlagos heti keresé-

tünk alig éri el a 200.000 koronát. A munkálatok is panaszkodnak, hogy összeroskadnak a nagy adók alatt, nyomja őket a kényszerkölcsön is; miközben a fogyasztás annyira lecsökkent, hogy ugyszólván jövedelmük sincs már. A közvágóhidon 11 állatorvos végzi a husvizsgálatot, a közvágóhid igazgatójának, Bleyernek a vezetése mellett; aki ezen a téren európai nevet szerzett magának. A közvágóhídról átmertünk a szegény emberek vágóhidjára.

a lóvágóhidra.

A Községi Lóhusüzem gyárával, vágóhidjával együtt a sertésvágóhid hatalmas épülete mellett húzódik meg szerényen. Itt is a nagy tisztaság lepi meg kellemesen az embert. Seholy semmi szemét, hulladék, mindenütt rend. Az egész üzem virágokkal van földszítve. Örülünk, amikor ezt megállapíthatjuk. A lóhusüzem igazgatójától engedélyt kértünk, hogy a vágást és a gyártást megnézhessük. A vágóhid igazgatója kalauzolt. A levágás és földolgozás ugyanúgy történik, mint a marhavágásnál. Megnéztük a hatalmas hűtőházat. A lóhusüzemnek ebben a hűtőházában 240 ló részére van hely. A hűtőház össze van kötve az első emeleti műhellyel, ahonnan a kész árut lifttel szállítják egyenesen be a hűtőházba, ugyszintén lifttel viszik föl az első emeleti munkatermekbe a húst is. Ezzel az intézkedéssel a munkásokat megkímélik a cipelestől. Fölmentünk a munkaterembe, ahol a kolbászárut készítik. A termék modern gépekkel vannak felszerelve, hatalmas húsdarabok, töltőgépek, amelyekkel a kolbászatot töltik. Minden géperőre van berendezve. Végignéztük az áru előállítását és megnéztük a husanyagokat, amelyeket kolbászféléknek dolgoznak föl. A nyers hus elsőrendű, ugyszintén a földolgozott kolbászárú is. Ebből a kolbászáruból naponta 25 mázsa fogy el. Megtekintettük a bőrraktárt, ahol a nyersbőröket rakta-rozzák el és ha a bőrkereskedők nem fizetik meg a rendes árát, úgy lesózzák és kivárik a konjunkturális javulást. Megnéztük a mun-

kasok szobait, úgy a husipari munkásokét, mint a kocsisokét. A loápolóknak külön szobájuk van. Itt is mindenütt tisztaság és rend.

Erdeklődtünk, hogy mennyit fogyasztanak a lóhusból és kik a fogyasztók? Az igazgató szerint fixfizetésű alkalmazottak, mégpedig munkások, tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak.

1923-ban Budapest 9193 lovat fogyasztott el, 1924 januártól június közepéig pedig 5260 lovat vágta a főváros részére.

A lóhus olcsóbb, mint a marhahús, kilója 12.000 korona, a kolbászárú pedig 8—10.000 korona. Az igazgató kijelentette, hogy rögtön megérzi az üzem, ha sztrájk vagy kizárás van, mert a munkások keresetképtelenek és így még a lóhúst sem tudják megvásárolni. Kérdést intéztünk az igazgatóhoz, hogy miért oly gyöngye minőségű a lóhus; hogy nem lehetne-e jobb minőségű lovat vágni? Az igazgató kijelentette, hogy sajnos, részben számolni kell a munkások átlagos keresetével, mert ha sokkal drágább lenne a lóhus, a munkások ezt sem tudnák megvásárolni. Számolni kell még azzal is, hogy

Magyarország loállománya nem a legjobb. A legkiválóbb lótenyésztési területeinket elvesztettük. Lehet, hogy ha a kereskedelmi szerződés létrejön, akkor meg fog indulni azonnal a lószállítás, de nagy baj, hogy 100 aranykoronában állapították meg a behozatali illetéket. Illetékek nem törődtek azzal, hogy versenylova, avagy fogyasztásra való lovat hoznak be. Egyébként — mondja az igazgató — ebben az ügyben a szükséges lépéseket már megtették, hogy a behozatali adót engedjék el.

Megkérdeztük Bleyer Albert állatorvos igazgatót, hogy mi a véleménye a lóhús-fogyasztásról. Az igazgató kijelentette, hogy

a lóhus egyenértékű a marhahússal.

Közegészségi szempontból annak fogyasztása

nem káros, sőt míg a tehenek 25%-a gümőkóros, addig a lovaknál ritkán fordul elő. Csak a fogyasztók vannak még mindig előítélettel a lóhús fogyasztás iránt.

Budapesten 33 lómészárszék van, ahol közvetlen a fogyasztókat szolgálják ki. A husvizsgálat szigorú, mert a lovakat vágás előtt és vágás után is megvizsgálják.

A telepről távozva, elhatároztuk, hogy az első lóhússzéknél bevásárolunk. Sajnos, az üzlet előtt sort álltak a szegény munkásasszonyok, akik várták az üzletnyitást, hogy hozzájussanak az olesó lóhúshoz, amely ma egyedüli hústápláléka a szegény embereknek. Mintán ez az intézmény monopóliumszerűen a főváros birtokában van, oda kell hatni, hogy ez az üzem mindennél többet adjon és a szociális követelményeknek is eleget tegyen. Szigorú ellenőrzés kellene különösen az üzleteknél, hogy az olesó lóhúst azok kapják meg első sorban, akik erre rászorulnak, nehogy kocsmárosok és kifőzők konyhájába kerüljön a lóhús, ahol marhahús gyanánt adják el. (r-m.)